

De Meester van de Zwarte Molens

Vrij bewerkt door Noor C.L. Roes en Jo v.d. Roest
naar een boek van O. Preussler
Almelo, januari 1996

6e/7e KLAS

PROLOOG

BEELD:

DRIE JONGENS TREKKEN ROND,
ZINGEN DRIEKONINGENLIEDEREN -
KLOPPEN AAN BIJ BOERDERIJEN.
(VERSPREID IN DE ZAAL)
GORDIJNEN NOG DICHT. DIT IS IN DE ZAAL.

- Boer   Het is al laat, blijf hier maar slapen
die kleine staat onder het zingen te gapen
Daar in die schuur is hooi en stro
ga daar maar liggen, dan slaap je zo.
Aju!
- Alledrie   Bedankt!
- ZE LOPEN IETS VERDER
- Krabat   De boeren zijn dit jaar royaal!
Ze geven flink wat allemaal!
- Derde   Blijven we hier of gaan we nog door?
- Krabat   Ik voel er eigenlijk niet veel voor.
Onze zakken zijn vol, we zijn alledrie moe
en we mogen naar die hooischoor toe.
- Lobosch   Ja, lekker warmpjes in het hooi,
ik vind het voor vandaag wel mooi!
We hebben het goed voor elkaar,
een goed begin VAN HET NIEUWE JAAR.
Welterusten!
- Anderen   Welterusten!
- ZE LIGGEN TE SLAPEN.
PLOTSELING GONGSLAG.
- DROOM:
- ELF RAVEN OP EEN STOK
(GORDIJN HALF OPEN)
- Molenaar
(onzichtbaar)   DROOM
- Mijn molen in Schwarzkollm staat voor je open.
Kom daar naartoe, er wordt op je gewacht.
Kom naar mij toe, nog deze nacht.
Krabat, Krabat, Krabat.
- Raven   Gehoorzaam de stem van de meester.
- KRABAT SCHRIKT WAKKER. SCHREEUWT.
- Lobosch   Wat heb je, wat is er?
- Derde   Doe niet zo raar!
- Krabat   Ik droomde! Doodeng, een nachtmerrie.

Jongens   Man, man man, wat verbeeld je je toch!
 Dromen zijn nog steeds bedrog.
 Hou je stil en ga weer slapen.

ZE SLAPEN WEER - GONGSLAG

DROOM

Molenaar   Krabat, Krabat, Krabat!
 Naar de molen in Schwarzkollm word je geroepen.
 Daar wordt door mij op jou gewacht.
 Ga op weg nog deze nacht.
 Krabat, Krabat, Krabat!

ZE WORDEN WAKKER

Jongens   Krabat, hou je kalm!
 We willen slapen.

Krabat   Weer die wonderlijke droom!
 Zijn dromen wel bedrog?

SLAPEN WEER - GONGSLAG

DROOM

Molenaar   Krabat, Krabat, Krabat!
 Ik roep je voor de laatste keer.
 Kom naar de molen bij 't moeras.
 Ik roep je voor de laatste keer,
 Krabat, Krabat, Krabat.

Raven   Gehoorzaam de meester. Kom bij ons.

KRABAT WORDT WAKKER.
 DE JONGENS OOK.

Krabat   Driemaal hoorde ik de stemmen.
 Driemaal werd mijn naam geroepen.
 Ik verlaat jullie mijn trouwe makkers.
 Ik ga naar de molen zoeken.

Lobosch
 Molen?
 Je hebt een
 klap van de
 molen gehad.

Het was een droom, stel je niet aan.
 Ik wil met z'n drieën verder gaan,
 als koningen lekker geld ophalen
 om en warme hap te kunnen betalen.

DE BOER KOMT ERAAN

Krabat   Kent U een dorpje, Schwarzkollm geheten?
 Ik hoorde ervan, maar de plek ben 'k vergeten.

Boer   Schwarzkollm, Schwarzkollm,
 't is een eind hier vandaan.
 Je moet door het bos, langs de beek moet je gaan.

Krabat   Tot ziens! En bedankt voor het overnachten.
 Ik ga verder, m'n maten staan op me te wachten!

ZE LOPEN SAMEN VERDER

Krabat   Wat een weer! Die wind en regen.
 'k Kan geen hand voor ogen zien.

HIJ BLIJFT ZOEKEN.

Krabat   Is daarginds soms een klein dorpje?
 Zou het daar soms zijn misschien?

Maar een molen zie ik nergens.

TEGEN EEN OUDE MAN

Krabat   Is hier in het dorp geen molen?
 Of hier ergens in de buurt?

Oude man
 (peinzend, angstig)   Ja, diep in het bos verscholen
 in het Koselmoeras, ja
 Ginder aan het Zwarte water
 ja, daar staat er eentje, maar ...

Krabat   Welbedankt! Daar moet ik heen.

Oude man   Jongen, ga toch weer naar huis!
 Die molen aan het Zwarte water,
 in 't Koselmoeras, daar is 't niet pluis.

KRABAT AARZELT, MAAR GAAT TOCH

Krabat   Kom, ik ben toch geen klein kind meer.
 Even kijken kan geen kwaad.

Lobosch   Ik ga niet verder met je mee.
 We gaan wel verder met ons twee.

Derde   Aju, Krabat, het ga je gocd.
 Ik wens je 't beste en veel moed
 als je dat enge moeras gaat doorkruisen.
 Ik ga met Lobosch weer langs de huizen.

Krabat   We nemen dus afscheid van elkaar.
 Ik wens jullie beiden een goed Nieuwjaar!
 Tot ziens!

De anderen   Tot ziens! Het beste!

Krabat   Hier! m'n cape en mijn kroon,
 zoek een andere koning!

LOBOSCH EN DE DERDE AF

EERSTE BEDRIJF

KRABAT LOOPT DOOR

DOEK LANGZAAM OPEN, MOLEN ZICHTBAAR
 VAAG, KLEIN LICHT
 KRABAT LOOPT ER NAARTOE.
 KLOPT. KLOPT.

Krabat
(roept) Hela! Hela! Is hier niemand?
Vollek!

(zacht) Dit is toch de molen? Ja, ik zie het molenrad
en daar is de gezellen slaappleats.
Hier de keuken ... Wat is dat?
Is daar achter nog een kamer?

RILT. KEERT ZICH NAAR DE ZAAL

Hè, ik vind het hier niet prettig.
't Lijkt wel of er niemand is.
Is dit een gewone molen?
't Zijn de mensen die ik mis.

INTUSSEN KOMT DE MOLENAAR ZACHT NAAR VOREN
EN LEGT ZIJN HAND OP KRABATS SCHOUDER.
DIE SCHRIKT.

Molenaar Ha, ha, ha! Bangerd ben je, hazehart!
Maar je bent nu hier, Krabat!

Krabat Ja, ja, ik ben gekomen ...
en ik ben blij dat U er bent.

Molenaar (terzijde) Ja, ja, wacht maar beste jongen,
tot je me wat langer kent.

Zo, zo, daar ben je dan.
Ik heb juist een jongen nodig
en dat is toch wat jij wilt?

Krabat Bent U dan ...?

Molenaar Ja, ik ben de meester van de molen hier
jij bent mijn leerling, met plezier.
Dat is toch wat je wilt, nietwaar?

Krabat Jawel, dat wou ik. Ik had een droom.

Molenaar Ja, ja, dat had ik wel gedacht ...
je had een droom.
Dromen zijn niet heel gewoon.
Ik heb je geroepen, je hebt mij gehoord.

Het molenaarsvak wil jij hier leren?
Je wilt een nieuwe weg bewandelen?
Maar wil je ook, behalve dat,
van mij leren AL HET ANDERE?

Krabat Ook al het andere?
Ja, natuurlijk. Alles wil ik wel!

Molenaar (terzijde) Hij snapt het niet.
Dit is geen spel!!!!

MOLENAAR GEEFT HEM DE LINKERHAND

Molenaar Geef me je hand.
Dat is ons contract.

(terzijde) Je bent als leerling aangenomen.
Nu is het uit met al zijn dromen!
Met hart en ziel is hij van mij.

GEWELD, KABAAL EN GEROMMEL
KRABAT SCHRIKT

Molenaar DE MOLEN MAALT WEER!

Krabat Als dit het geluid van een molen is,
dan wil ik hier niet blijven.
Ik ga weg!

Molenaar Ben je nu al bang? Da's jammer zeg,
want je kunt nu niet meer weg.
Je bent nu hier in mijn gebied
en hier vertrekken kun je niet.

Je staat nu onder mijn contract!

MOLENAAR WEG.
KRABAT STAAT VERDWAASD TE KIJKEN
(in de zaal) ALS HIJ ZICH OMDRAAIT, STAAN DAAR DE
ELF MOLENAARSJONGENS

Krabat Wie zijn dat nou weer?
Waar komen jullie vandaan?
Zouden ze net zo vreemd zijn
als die andere heer?

JONGENS ROEPEN DOOR ELKAAR

Tonda Stil allemaal! Zo kan hij toch niets horen!
Wij zijn, wat jij gaat worden:
molenaarsleerlingen.
Hoe is je naam?

Krabat Krabat. En jullie?

Tonda Ik ben Tonda, de meesterknecht.
Trek die kleren maar aan, die zijn voor jou.

Petar Dit is Kubo, de sterkste van ons allen.
Als je hulp nodig hebt, zal hij je bevallen.
Twee zakken met meel draagt hij zomaar naar boven
en ook nog fluitend, 't is niet te geloven!

Merten Dit is Staschko, die is bij een leuk karweitje heel snel.

Michal Kijk uit met deze Andrusch, hij is nogal fel.

Andrusch Als Kito zich drukt bij het werk word ik kwaad,
of als Lyschko ons weer bij de meester verraadt.

Hanzo Ja, dat is Lyschko, hou hem in de gaten,
in plaats van werken kan hij heel goed praten.
Maar dit is Merten en ook al is hij soms wat stil,
toch weet hij héél goed wat hij wil.
En als je moeilijkheden hebt, kan je op hem bouwen,
hij is een vriend van ons allen, hem kun je vertrouwen!

Lyschko Mag ik je voorstellen? Juro, de stommerd.
Hij ziet geen verschil tussen zaagsel en meel!!

Tonda En hier is dan Petar. Hij eet veel te veel.
Dat kun je toch duidelijk aan hem zien.

En er is nog iets, want bovendien
kletst hij de hele dag in ieders oren.

Staschko En hier heb je Hanzo, die werkt naar behoren.

Kito Michal is veel op zichzelf,
werkt het liefste alleen.
Maar als we 's nachts moeten werken,
heb ik hem graag om me heen.

Kubo Tonda is onze meesterknecht.
Hij is eerlijk en oprecht.

Juro En dit is ...

HIJ TREKT EEN JONGEN NAAR VOREN

Leerling Ik ben al geweest!

Juro En deze is ...

Leerling Ik ben al voorgesteld.

Allen En dit is dus Juro. Zo dom is hij nu.
(beetje door Net goed genoeg voor wat poetsen en vegen.
elkaar) Nog geen zakje meel zal hij af kunnen wegen.
En hij zegt nooit zoveel, want hij is wat verlegen.

Tonda Zo is het wel genoeg!

(tegen Krabat) Trek die kleren eens aan!

Krabat Ze passen precies! Hoe kan dat nou bestaan!
Van wie zijn die kleren geweest?
Wat staan jullie daar nou te kijken!
Zei ik soms wat stoms?

Tonda Nou nee ... Je voorganger droeg ze.
Hij is er niet meer.

Krabat Hij is er niet meer?
Waar is hij dan heen?
Had hij alles al geleerd?

Tonda Dat kun je wel zeggen ... hij was volleerd.

Anderen Ja, dat kun je wel zeggen, ja .. hij was volleerd.

DEUR OPEN. MOLENAAR KOMT BINNEN

Molenaar   Geen geklets! Het werk wacht.
Weg jullie!

(tegen Krabat)   Praatjes vullen geen gaatjes. Zeg na!

Krabat   Praatjes vullen geen gaatjes.

JONGENS ZIJN WEGGEGAAN

Molenaar
(tegen Krabat)   Kom jij maar eens even met mij mee!
De meelkamer ligt al op je te wachten.
Maak schoon dit hok. Hier is de bezem.
Geen stofje mag er overblijven.
Je veegt het hier kraakhelder schoon.

Krabat   Van boven tot onder zit het hier vol.
Bij elke bezemstreek word ik dol
van al dat meel in mijn mond en mijn neus.
Ik houd het niet uit, maar ik heb geen keus.

VOELT AAN DE DEUR EN RAMEN. RAMMELT

Krabat   Ik kan er niet uit, alles zit hier op slot!
Laat me eruit! Ik stik!

Lyschko
(van buiten af)   Hé, jij daar, maak niet zoveel kabaal!
Deze klus deden we allemaal!

Krabat   Waarom zit hier toch alles op slot!
Het lukt me nooit, ik werk me kapot!

Lyschko   Hou je mond, anders haal ik de meester erbij!

LYSCHKO WEER WEG

Krabat   Ik stik nog in het meel.
En 't is zo ontzettend veel!
O, was ik hier maar nooit gekomen,
dat krijg je van die rare dromen ..
Kom op, daar gaat ie nog een keer,
al doet mijn hele lichaam zeer.

TONDA KOMT EN DOET DE DEUR OPEN

Tonda   Krabat! Kom eruit, de soep staat op tafel!

Krabat   Maar dit dan?

Tonda   Krabat, joh, laat dat maar.
Dat gaat altijd zo bij iedereen.
In het begin speelt niemand dat klaar.

TONDA SCHRIJFT IN DE LUCHT EN ZEGT:

Tonda   Warreilig, wittig, wolkig meel
al ligt en stuift hier nog zoveel
op mijn woord en mijn gebaar
Krabat is met het vegen klaar.
Verdwijs! warreilig wittig wolkig meel

Krabat   Alsjemenu! Hiergebeurt een wonder.
Hoe doe je dat? Hoe is het mogelijk?
Helemaal schoon, geen stofje te zien!
Hoera! Ik ben klaar!!

Tonda   Hou je stil idioot! Laat niemand het merken!
Hiermee overtreed ik de wetten en regels.

                              Kom mee naar binnen! De soep is klaar.

                              ZE GAAN NAAR DE KEUKEN.
IEDEREEN IS DAAR.

                              SAMEN IN DE KEUKEN.

Hanzo   En Krabat, hoe bevalt het hier?

Lyschko   Volgens mij heeft hij hier veel plezier.
Een molenaarsjongen wilde hij zijn.
Maar zonder de kunsten die wij al kennen,
vindt hij het werk vast niet zo fijn.

Juro   Hou je mond, Lyschko.
Stop hem liever vol met soep,
want alle woorden die jij spreekt,
maken altijd teveel troep.

Lyschko   Hou jij liever je mond,
want je bent zo dom.
Het molenaarsvak kun jij nooit leren.

Kubo   Ja, dat is waar.
Hij ziet geen verschil tussen meel en klei.

Kito   Dus kookt hij het eten
en wast onze kleren.

Staschko   Hij schrobt alle vloeren
en stoft alles af.

Lyschko   En als er een pluisje ligt, krijgt hij zijn straf.

Merten   Daar heb je hem weer. Man hou toch op.
Je eet wel graag zijn lekkere soep op.

Tonda   Zo kan die wel weer.
Kom vooruit, aan de gang.
Dit flauwe getreiter duurt me te lang.

                              DONKER
DOEK DICHT, KEUKEN NETJES

DOEK OPEN

Krabat

Ik ben hier nu zo'n maand of twee
en ik moet zeggen: 't valt niet mee.
De molen maalt dag in dag uit,
van 's morgens vroeg tot 's avonds laat.
Geen zondagsrust, geen vrije tijd.
Ik kan niet meer. Soms heb ik spijt
dat ik hier ooit gekomen ben.
Dat "andere" dat ik hier zou leren?
Ik weet nog niet eens wat daarmee wordt bedoeld.
Ik heb hier nog helemaal niets geleerd
en volgens de meester doe ik alles verkeerd.
En ik werk me te pletter, ik heb me 's avonds
van mijn leven nog niet zo moe gevoeld.
Weet je wat ik zo gek vind?
Bij de andere jongens
zie ik nooit iets van vermoeidheid of pijn.
Het lijkt wel of het bij hun vanzelf gaat.
Ik snap er niets van. Wat zou dat toch zijn?

Molenaar

Wat sta je daar te lummelen!
De stal moet worden uitgemest.
Er moet vers water naar de keuken.
Het graan moet worden omgeschept
en al die sneeuw moet hier vandaan.
Zou je niet eens met je werk doorgaan?

MOLENAAR AF.

KRABAT WERK VERMOEID DOOR.

TONDA KOMT NAAR BUITEN EN KIJKT ROND.

HIJ LEGT ZIJN HAND OP KRABATS SCHOUDER.

Tonda

Hou vol Krabat, hou vol Krabat!

KRABAT RECHTOP - NIEUWE KRACHT.

TONDA HOUDT HEM TEGEN.

Krabat

Ik voel me weer helemaal fit en vol kracht.
Hoe doe je dat? Wat is er gebeurd?
Laatst deed je dat ook al, wat zijn dat voor kunsten,
wat is dat voor macht?

Tonda

Laat de molenaar niets merken,
als ik je kom versterken!
En wees voor Lyschko op je hoede,
want ook hij mag niets vermoeden.

Krabat   Gesnapt hoor Tonda,
                               't moet moeilijk lijken,
                               zodat van jouw hulp niets zal blijken.
                               maar jouw kunsten wil ik ook leren dat is gewis.

Tonda   Krabat, je zal het leren als je tijd gekomen is.

                              TONDA AF.
                               LYSCHKO KOMT ERAAN

Lyschko   Ha, die Krabat, gaat 't lekker joh?
                               't Valt niet mee hè? 't Zweet staat al op je kop.

Krabat   Hartstikke fijn, duvel nou maar weer op!

                              LYSCHKO AF.

Krabat   Wat een verschil is er tussen die twee.
                               Tonda is altijd vriendelijk.
                               Die Lyschko daar kan ik niets mee.
                               Hij pest iedereen, Juro vooral.
                               Die zegt nooit wat terug, hij lijkt wel mal.

                              JURO WERKT IN DE KEUKEN.
                               KRABAT BRENGT HOUT. HIJ KRIJGT WORST.

Krabat   Ik snap niet dat jij dit hier allemaal pikt.
                               En dat je dat pesten van iedereen slikt.

Juro   Hoezo? Wat bedoel je?

Krabat   Zoals ze hier doen met je is een schandaal!
                               De jongens die zetten je altijd voor paal.
                               De meester behandelt je als een hond
                               en jij staat te kijken en jij houdt je mond.

Juro   Ach, Tonda pest nooit en ook jij doet niet mee.

Krabat   Nou en? dat zijn er van allen maar twee.
                               Ik zou het niet nemen, ik zou het wel weten!

Juro   Ja jij! Maar ik, sukkel, kan dat wel vergeten.

Krabat   Waarom ga je niet weg!
                               Er zijn toch wel andere molens!

Juro   Weggaan? Probeer hier maar eens weg te lopen!

Krabat   Ik heb er nog geen reden voor.
                               Ik hoop hier nog een boel te leren.
                               Ik zie geen reden om weg te lopen.

Juro   Misschien blijft dat wel zo, Krabat, laten we 't hopen.
                               Jij bent hier nog te kort om weg te willen lopen.

Krabat   Om je de waarheid te zeggen.
                               In een droom deed ik het wèl.
                               Ik probeerde weg te komen.
                               Juro, o, het was een hel!

Juro   Ik droomde ook wel eens zoiets.
Maar uiteindelijk gebeurde er niets.
Vertel eens Krabat, hoe zat die droom in elkaar?

Krabat   'k Hoop dat het me lukt, het was toch zo naar.
Vooruit, ik zal het proberen.

Ik mijn droom liep ik weg,
want de Meester had me geslagen.
Ik zag toen een kater met maar één oog ...
en even later,
toen ik rustte bij het water,
staarde een vis me aan, óók met één oog.
Toen rende ik weg en kwam bij de heuvels
- het was intussen al duistere nacht -
waarop ik kruisen van graven zag staan.
Toen dacht ik:
Wat is hier ook alweer gebeurd?
Hebben we hier niet om Tonda getreurd?
Wat hebben ze de meesterknecht aangedaan?
Toen liep ik weer weg, want ik wou daar vandaan.
Ik vluchtte door 't veld, ik kwam in het bos ...
'k Zag een raaf, een giftige adder, een vos ...
en al deze dieren hadden één oog ...
Ze staarden me aan en niet één die bewoog.
In doodsangst kwam ik terug bij de molen
en in de keuken vond ik jou ...

ZE KIJKEN VOOR ZICH UIT. DROMERIG.

Krabat   Je had wel gelijk Juro, je komt hier niet weg.

Juro   Wat zie je eruit! Kom, drink wat zeg!

Krabat   Het lukt niet, ik kan hier nooit meer vandaan.

Juro   Zullen we samen de vluchtweg gaan?

Krabat (hevig
geschrokken)   Je zegt nu hetzelfde als toen in mijn dromen.

Juro   Ik ken die droom, daarin ben ik bij je gekomen.
En nu zeg ik weer: wil je hier ooit vandaan,
dan moeten we samen de vluchtweg gaan.

ZE GEVEN ELKAAR EEN HAND, ALS VERSTANDHOUDING

Tonda   Hé, jongens! het werk voor vandaag is gedaan.
Schiet op! Naar bed! 't Is nieuwe maan.
Dan weten jullie 't allemaal wel.

Krabat   Nu al naar bed? Waarom zo snel?

Tonda   Vannacht komt hij weer op bezoek.

Kito   Ja, ja! en wij werken de naden uit onze broek!

Andrusch   Jij zeker! Ik hou je wel in de gaten.

TONDA BEGELEIDT ZE VAN HET TONEEL.
KOMT TERUG.

Tonda Hé jongens, wat doen jullie hier nog zo laat.
Juro, jij weet wat ons te wachten staat.

Krabat Wat is dat hier voor geheimzinnig gedoe.
Ik heb geen zin in m'n bed, ik ben nog helemaal niet moe.

Tonda Doe nu toch maar wat ik zeg!
En wat er ook gebeurt vannacht,
jij wordt hier beneden niet verwacht.

LICHT LANGZAAM WEG, GEHEIMZINNIGE MUZIEK.
PEETOOM KOMT OP.
LANGZAAM GAAT HET RAD DRAAIEN.
DE JONGENS ZEULEN MET ZAKKEN.
OOK DE MOLENAAR.

Peetoom Het is mijn tijd. 't Is nieuwe maan.
Nu wordt voor mij het werk gedaan.
Ze werken zich voor mij in 't zweet,
zowaar als ik de "Peetoom" heet.
Nu zijn ze allen in mijn macht.
Niet eentje meer heeft nog toverkracht.
Zelfs hij die zich de meester waant,
met mij zijn listen steeds beraamt,
werkt zich voor mij in het zweet,
omdat slechts ik de "Peetoom" heet.
Hoor het malen van de stenen
in die laatste dode gang.
Hoor het knarsen van de tanden.
Hoor het breken van de benen.
Kijk, hoe zijn ze allen bang.
Zie ze sjouwen, zie ze zwoegen.
Zie ze ploeteren voor mijn genoegen.
Laad de zakken op mijn wagen.
Werken jullie! Niet versagen.
Er is er één slechts die nietweet
hoe de ware meester heet.
Maar spoedig is ook hij van mij.
Niemand hier laat ik ooit vrij.

Mijn wagen is vol, de schuld is voldaan.
Ik keer hier weer, bij nieuwe maan.

PEETOM AF, IEDEREEN AF.
MUZIEK.
IN HET DONKER

OPENING

PETAR ZIT IN DE KEUKEN TE ETEN.
SLUIPT, ZIET NEMAND, KIJKT ROND.
PIKT ALLERLEI LEKKERE DINGETJES.

- Juro   Als ik het niet dacht!
                          Zit jij hier weer te eten.
                          Dat had ik wel verwacht.
- Petar   Ik! Ik heb helemaal niets.
                          Ik keek alleen maar even rond
                          of 't vuur uit was of zo.
                          Maar 'k heb echt niets in mijn mond.
                          Kijk maar! (MOND OPEN)
- Hanzo   Hé Petar, doen je kiezen pijn?
- Michal   Ach! Heeft hij kiespijn?
                          Dat is niet zo fijn.
- Kubo   Wat hoor ik? Kiespijn?
                          Hier is een tang.

PETAR RENT WEG

- Petar   Weg met dat ding!
                          Je maakt me bang.
- Lyschko   Als hij wat aan zijn tanden heeft,
                          is 't vast eten wat daaraan kleeft.

PETAR LOOPT NAAR VOREN EN VIST NOG WAT UIT ZIJN ZAK OM OP TE ETEN

- Petar
(volle mond)   Die kiespijn is geen flauwe kul!
                          't Zijn de gaten die ik vul.
- Merten   Ik ben blij dat ik weer gewoon kan lopen.
                          Die nieuwe maannacht heeft me zowat gebroken.
- Kito   't Is gelukkig alweer een tijd geleden
                          en Peetoom was goddank tevreden.
- Staschko   Maar of jij gelukkig zal zijn
                          is nog maar de vraag.
- Andrusch   Weet je wat voor dag het is?
- Krabat   Ja, het is vandaag.
- Hanzo   't Is vrijdag en wel Goede Vrijdag.
- Lyschko   Ja, jongetje, wees jij maar braaf,
                          het is de dag voor toverkunsten.
                          Straks zijn wij allemaal weer raaf.
- Krabat   Allemaal weer raaf?

Molenaar   Krabat, Krabat, kom, slaap eens wat.

Alle gezellen, naar mijn kamer!
De Koraktor ligt gereed
om zijn geheimen prijs te geven.
Weet dat ik de Meester heet.

NOEMT ALLE NAMEN,
RAVEN VERSCHIJNEN OP DE STANG

Molenaar   En nu de twaalfde bij jullie allen.
Eens kijken of 't hem zal bevallen.
Krabat! Krabat! Krabat!

KRABAT STAAT OP ALS IN EEN DROOM.
GAAT AF. KOMT ALS RAAF WEER OP.

Molenaar
(tot Krabat)   Drie maanden ben je nu aanwezig
als leerjongen was je hier steeds bezig.
De proeftijd is hiermee voorbij.
Een leerling ben je nu van mij.
Nu leer je AL HET ANDERE,
want daarvoor kwam je hier.
Hup, Krabat, nu op de stang.
Ik ben de meester, heb de kracht
te lezen uit de Hellemacht.
Alle toverspreuken die bestaan
zijn in de Koraktor geschreven.
Voor jullie blijft dit boek gesloten.
Wie mij bedriegt, 't kost hem zijn leven.
Begrepen Krabat?

Krabat   Begrepen meester.

Molenaar Mijn ravengezellen twaalf in getal,
Onthoudt wat ik je leren zal.
Garim garom garacht
Deze spreuk verandert het licht der zon in nacht.
Garim garom garacht

DONKER OP TONEEL

Grimmig grommig grichter
zo wordt de nacht weer lichter.
Grimmig grommig grichter

LICHTER OP TONEEL

Wariemel warammel waarat
Ik verander een bolletje wol in een kat
Wariemel warammel waarat
WEER NAZEGGEN

Gespiegd gespoegd gespogen
zo wordt de wilde kat
een haan met rode ogen.
Gespiegd gespoegd gespogen.

WEER NAZEGGEN. KRABAT KRIJGT GEEN BEURT MEER

Molenaar Ik sluit de Koraktor voor vandaag.
Gezellen oefent nu gestaag.
Alle spreuken die ik sprak,
tot je alles met gemak
kan betoveren en bezweren.
Alle raven: van de stang,
onthoud wat ik je wilde leren.

JONGENS NAAR DE KEUKEN GRAPPEN, TOVEREN

Petar Ha, we hebben weer wat geleerd!

Kubo Pas maar op! Anders gaat het verkeerd.

Lyschko En krabat? Hoe beviel het op de stang?
Ik voelde je vleugels trillen, was je soms bang?

Krabat Ik vond het wel vreemd en ik voelde me raar.
Hoe krijgt die molenaar dat voor elkaar!

Hanzo Ach, daar ben je zo aan gewend.
Maar wacht maar af, er komt nog meer vandaag.

Merten Maar voordat de molenaar terug komt,
laten we eerst ons toveren oefenen,
want dat doe ik toch zo graag.

Michal
Mieze wieze male gruisje
Zo verander ik een pluisje
in een echt en levend muisje
Mieze wieze male gruisje

Andrusch
Kiele kalle koele kurm
Deze lepel wordt een wurm.
Kiele kalle koele kurm

Kito
Abaca dabraha piezelewier
dit is geen water meer, dit is bier.
Abaca dabraha piezelewier

Staschko
Lieuwe lawe leeuw
buiten ligt nu sneeuw.
Lieuwe lawe leeuw

DE JONGENS SCHREEUWEN EN ROEPEN DOOR ELKAAR

Molenaar
Wat is dat voor een hels kabaal!
Ga in de rij staan, allemaal.
De Goede Vrijdag is voorbij.
Je haalt het teken nu voor mij.
Waardoor je weer een jaar zult weten,
dat ik je heer en meester ben.

TELT AF:

Michal, Merten, Lyschko,
Hanzo, Petar, Staschko,
Tonda, Juro en Krabat,
Hanzo, Kito, Kubo.

ALLEN AF

EINDE EERSTE BEDRIJF

TWEEDE BEDRIJF

- Krabat   Waar moeten we nu met z'n drieën naartoe?
Waar gaan we heen? Wat gaan we doen?
- Tonda   Naar Boomers Dood, het teken halen.
- Krabat   Naar Boomers Dood? Het teken halen?
Je praat in raadsels. Wat voor teken?
- Juro   Op die plek is eens een man
op gruwelijke wijze om 't leven gebracht.
Hij heette Boomer en op die plaats, naar hem genoemd,
moeten we waken, heel de nacht.
- Tonda   En is de ochtend aangebroken,
zullen w'elkaar het teken geven
het pentagram, met zwarte kool.
Het blijft op ieders voorhoofd kleven
tot 't zweet het weer heeft weggevaagd.
Dat is wat de meester van ons vraagt.
- Juro   Hoe vond je het trouwens? Als raaf op de stang?
- Krabat   Heel vreemd. En in 't begin was ik bang
dat ik een raaf zou moeten blijven.
En al die spreuken
en wat jullie deden in de keuken,
nooit zal ik dat leren.
- Juro   Ach, Krabat, je bent niet dom,
je tovert binnen de kortste keren.
Nu tovert nog de molenaar,
maar je wordt je eigen tovenaar.
- Krabat   Nou, ik vind het toch maar vreemd
en ook wel een beetje eng.
Maar toch heeft het ook wel wat ...
Ja, dat is leuk! Voor alles bestaat wel een spreuk!
Een bedelkoning zal ik niet meer zijn,
maar een echte in een groot paleis,
met een kroon van goud,
met al het eten waar ik van houd,
uit gouden bekers drink ik wijn.
Dan heb ik taartjes, gevulde pasteien, chocoladeijs
en veel bedienden en paarden in de stallen ..
Ja, ik geloof dat dat me wel zal bevallen!

Tonda   Krabat, dat zijn wel erg mooie dromen,
't Is echter de vraag of het zover zal komen.
Kijk, de meester zou dat allemaal kunnen,
maar of hij ons dat ooit zal gunnen!
Hij kan alles bepalen, hij heeft ons in zijn macht ...

Krabat   Zeg Tonda, wat deden jullie vannacht?
En wie was die enge heer,
die ene met die haneveer?

Tonda   Wat!! Je hebt het gezien?
Nou, dan zag je ook misschien
hoe onze meester moest werken en zwoegen

Juro   Ja en niet voor zijn genoeg.
Die Haneveerman noemen wij Peetoom.
Zijn werkelijke naam spreken we niet uit.
Vannacht kwam hij halen zijn gruwelijke buit,
met hem heeft de molenaar een contract.
Voor Peetoom kruipt hij als een rat.

Krabat   Ik zag hem niet alleen, ik hoorde hem spreken.
Heel eng en gemeen, een angstig gehoor.

Juro   Dat weet je hoe het zit, dan heb je het door.

Tonda   Hij is degene om wie alles draait,
hij is degeen die de scepter zwaait.
Hij heeft de meester in zijn macht,
hij toont de meester zijn duivelse kracht.

Juro   Met oudjaar komt hij betaling halen,
die voor het contract verschuldigd is.
Hij wil geengeld, hij wil een leven
en de meester moet dat geven:
het leven van hemzelf of van een van zijn gezellen.

Krabat   Dus, dat is AL HET ANDERE,
een zware prijs voor toverkunsten,
dan wil ik je wel vertellen,
dat ik hier niet blijven wil!
't Is zwarte kunst ....

Juro   Je weet niet wat je zegt! Wees stil!
Ik hoor in de verte de Paasklokken klinken,
straks zullen de meisjes weer gaan zingen.

Tonda   E't is de plaats. Hier blijven we de hele nacht,
we maken een vuur en we zitten op wacht.

Krabat   Wat zingen die meisjes mooi!
                  Ze komen dichterbij.

Tonda   Als ik dat zingen hoor,
                  komt de herinnering bij mij!

Juro   Ze gaan naar de bron, het Paaswater halen.
                  In de ochtend keren zij weer!
                  Hoor je de Kantorka zingen?
                  Zij die alléén zingt keer op keer?
                  Krabat, ik geloof dat jij misschien,
                  die meisjes wel eens zou willen zien.

Krabat   Poeh, om meisjes geef ik heus niet wat ...

Tonda   Zeg dat niet te gauw, Krabat.
                  Ik heb eens van een meisje gehouden,
                  maar ik heb haar geen geluk gebracht.
                  Ze leeft niet meer,
                  op het kerkhof ligt ze begraven,
                  Krabat, ik wil je geen vrees aanjagen,
                  maar als je ooit van een meisje gaat houden,
                  zeg dan dat de meester het niet merkt
                  en Lyschko ook niet, want die verklikt je,
                  ook hij is verdorven.

Krabat   Wat hebben die ermee te maken,
                  dat jouw meisje is gestorven?

Juro   Nou, mij is het vreemd te moede.
                  't Is al laat vrienden, ik zat al te gapen,
                  't wordt tijd dat we nu eens lekker gaan slapen!

JONGENS GAAN SLAPEN - MEISJES KOMEN OP

DE MEISJES KOMEN OP HET TONEEL,
ONDERWEG NAAR DE BRON

Kantorka   Kijk, daar zitten ze weer, als elk jaar.
                  Ze komen van de Zwarte Molen.
                  De molenaar heeft hen bevolen
                  deze nacht hier door te brengen.

Een   Hier moeten zij het teken halen
                  dat zijn macht over hen vergroot.

Twee   Als ze niet doen wat hij wil,
                  wacht hen een zekere dood.

Drie   Die molen daar en zijn bewoners,
                  doen ons dorp meer kwaad dan goed.

Vier   Zeker als die ander daar is,
die met die haneveer op zijn hoed.

Vijf   Kijk, er is een nieuwe daar,
die was er nog niet 't vorig jaar ...

Kantorka   Maar het lijkt me of ik hem al ken ...
Ik droomde eens een keer van hem
Ik moest hem helpen, hij was in gevaar.

                          Hij ziet er zo onschuldig uit ...
wordt hij nu ook de molenaars buit?
Wie zou hij zijn? Hoe zou hij heten?
Ik kan die droom maar niet vergeten,
want wie werkt op de Zwarte Molen,
hem is zijn leven al haast ontstolen ...

                          Misschien spreek ik hem ooit eens, later ...

Zes   We moeten verder gaan, naar de bron naar het water.
Want als ze straks de paaskaars ontsteken,
mag ons Paaswater daar niet ontbreken.

                          MEISJES AF

                          KRABAT WORDT SCHREEUWEND WAKKER

Krabat   Help! Help! Tonda, niet weggaan, laat me niet alleen!

Juro   Krabat, wat is er, rustig toch, je bent bij ons!

Krabat   Ik droomde zo gemeen.
Tonda, ik droomde dat je weg was,
dat je op de andere oever stond,
en ik moest op de mijne blijven.
Het was zover weg waar jij je bevond!
Ik had geenvriend meer, voelde me verlaten,
je kon maar even met me praten.
Ik mocht wel aan je denken, maar je niet zoeken.
Je zei: Je moet nu op diegene vertrouwen,
die je bij je ontwaken zal roepen!
Juro, jij was het! Jij riep mijn naam!

Tonda   Je Krabat, vertrouw op Juro nu voortaan,
misschien dat ik er straks niet meer ben,
't kan zijn dat ik ver weg moet gaan.

Krabat   Je kan toch niet wegz? Of laat de molenaar je vrij?
Och, Tonda, ik wil je niet missen, blijf toch bij mij.

Tonda   Nu ben ik er nog, kom laten we weer gaan slapen.

Krabat Ze slapen weer die goede vrienden.
't Is allemaal zo vreemd en raar.
Eerst die vreemde molenaar, dan die enge peetoom,
straks gaat Tonda ook nog weg.
't Lijkt allemaal een boze droom.
Als ik het kan zal ik het beletten,
me tegen al dat kwaad verzetten.

H I J H O O R T D E M E I S J E S Z I N G E N

Krabat Ik hoor de meisjes weer zingen,
nu komen ze terug
ik ga me verstoppen, vlug!

H I J V E R S T O P T Z I C H M E I S J E S K O M E N Z I N G E N D O P - G A A N A F

Krabat Nu heb ik haar gezien, ik zag de Kantorka,
zij is zoals haar stem - zuiver en mooi.
Ik wil haar ontmoeten, eens op een keer.

Waarom niet nu? Anders kan het niet meer!

Kantorka, Kantorka, kom nu vlug,
naar het vuur daarginds terug.
Ik wil je ontmoeten maar jou heel alleen,
het gaat mij en jou aan en anderen geen.
Kantorka, mijn wens is dat ik je ontmoet,
Kantorka, Kantorka, het is Krabat die je roept!

K A N T O R K A K O M T O P

Krabat Ik ben Krabat, een molenaarsjongen
van de molen aan het Koselmoeras.
Je hoeft niet bang voor me te zijn.

Meisje Ik ken je - ik heb van je gedroomd
en ook van een ander die kwaad met je voorheeft.
Maar in die droom trokken jij en ik
ons niets aan van die man van het kwade.
Ik wachtte sindsdien erop jou te ontmoeten.
Nu ben je er dus. Dat is goed.

Krabat Hier ben ik maar even, ik moet naar de molen.
Zien wij elkaar ooit weer terug?

Kantorka Als jij aan mij denkt en ik denk aan jou
zijn we bij elkaar. Maar verder moeten we wachten.

Krabat   Het is goed. Nu kennen we elkaar.
Maar niemand mag het weten,
anders dreigt er groot gevaar.

Kantorka   Als je me nodig mocht hebben:
altijd ben ik tot helpen bereid.
Tot ziens, Krabat! En denk aan mij.

Krabat   Tot ziens, Kantorka? Je maakt me blij.

KANTORKA AF - KRABAT BIJ HET VUUR

Tonda   Hé, Krabat! Jij bent vroeg wakker!

Krabat   Ja, ik heb lang nagedacht en ik kwam tot een besluit:
Ik wil voorgoed die molen uit.
Loskomen wil ik van de meester,
want zijn kunst is mij te zwart.

Tonda   Ik vermoedde het al: je hebt een hart ...

Juro
(terzijde)   Volgens mij heeft hij zijn hart verloren!
Wie was het die hem kon bekoren?

(tot Krabat)   Maar luister, Krabat!
De enige manier om de meester te verslaan:
een meisje dat jou liefheeft zal naar hem toe moeten gaan.
Zij moet hem vragen je vrij te laten
als ze de proef die hij geeft, kan doorstaan ...

Krabat   De proef?

Juro   Dat vertel ik je wel, maar dit is van belang:
zorg dat de meester nimmer weet
wie ze is en hoe ze heet.

Krabat   Hoe weet je dat allemaal?!

Juro   Ik heb toch ogen in mijn hoofd?
Ik kijk en ik zie en denk na - en ik lees.
Ik heb het in de Koraktor gelezen.

Krabat   Heb jij ...?!

Juro   Ik ben toch die stommeling - denken ze.
Dus stof afnemen, ook in de zwarte kamer.
Ik kan toch niets anders - denken ze.
Maar de Koraktor ligt daar aan de ketting
en niemand dan de meester leest erin.
Behalve ik, als dat zo uitkomt.

Krabat   Maar jij kan dus lezen?

Juro   Jazeker! Maar niemand die daarvan iets weet.
Jullie zijn de enigen ...

Tonda   't Is tijd - we moeten spaanders snijden
en elkaar het teken geven

Om de beurt   Hierbij geef ik jou, mijn broeder,
met houtskool van het kruis
het teken van de geheime broederschap.

Tonda   Weer een jaar weg van ons leven,
in dienst van die magische molenaar.

Krabat   Maar als het aan mij ligt,
nu niet lang meer.
Kom vrienden, kom, we gaan nu maar.

ZE GAAN AF.

EINDE VAN HET TWEDE BEDRIJF

DERDE BEDRIJF

- Staschko Iebel Iebel Abbel Erk
Ik voel me vandaag niet sterk.
Eén, twee, drie: klaar is het werk!
Iebel Iebel Abbel Erk.
- Kubo Juro krijgen we nog te eten vandaan?
Ik hoor het rammelen van mijn maag.
- Juro Pibel Pabbel Poken
Ik heb genoeg van 't koken!!
Ziele Zalle Zete
Klaar is al het eten!
- Merten Je bent hier nu al een maand of drie,
heb je het toveren al onder de knie?
- Lyschko De meester zal het wel zeer appreciëren
dat hij je nu al zoveel heeft kunnen leren!
- Kito Kom op! Nog wat feesten zonder meester!
- Andrusch Eventjes vrijheid, eventjes blijheid!
- Michal Tonda zit daar wel wat sloom te zijn.
- Kubo Joh, laat hem, wij zijn hier nu voor de lol.
Juro! Schenk onze bekers eens vol!
- KRABAT GAAT NAAR TONDA
- Krabat Wat hebben ze toch? Ze zijn anders dan anders.
- Tonda Ze zijn bang - ze overschreeuwen hun angst.
- Krabat En jij dan, Tonda, ben jij niet bang?
- Tonda Banger misschien dan jij nu wel denkt.
- Hanzo Wat hoor ik toch buiten.
Stil eens even allemaal!
Ik hoor trommelen en fluiten.

TEGEN DE JONGENS:

Hou eens op met dat kabaal!

IEDEREEN LUISTERT

Andrusch   Het lijkt wel een troep soldaten ...
vlgens mij komen ze hier!!!

Staschko   Dat zou mooi zijn! Laat ze maar komen!
Dan maken we eens echt plezier!

DE SOLDATEN ZIJN AANGEKOMEN

Hoofdman   Een, twee, drie, vier halt en rust

TEGEN DE JONGENS:

                      Wie is de baas hier, wie heeft de leiding?

Michal   Onze meester is enkele dagen op reis.
De meesterknecht is hij, die ik U nu wijs.

Tonda   Ik ben de meesterknecht, ja, dat is waar.
We staan tot Uw dienst, dus zegt U het maar.

Hoofdman   Dienst, dienst, ik maak hier de dienst uit.
We hebben een lange tocht achter de rug
en kunnen vanavond niet meer terug.
Dus willen we eten, graag veel en goed.
Ook willen we slapen, je ziet maar hoe je het doet.

DE SOLDATEN GAAT AAN DE TAFEL ZITTEN
DE JONGENS STAAN MET ELKAAR TE PRATEN
AF EN TOE LUID GELACH

Kito   Zwiere Zware Zwil
Soldaten zitten stil.

Staschko   D.e praatjesmakers willen eten?
Ni dat zullen ze weten!
We zullen ze bedienen goed en vlug,
maar daarna, ik weet het zeker,
komen ze hier nooit meer terug!

Kubo   Spiere Sparre Sore
Alles wat U nu zult horen,
klinkt als rozen in Uw oren!

Kubo   Spiege Spagge Spege
Een minuut gezwegen
nu maar weer bewegen
Spiege Spagge Spege

Merten   Heren! Mag ik U wat schenken?
Vers, brak water uit de sluis!

Soldaat   Ze schenken ons, wat ik je brom,
de beste wijn van heel het huis.

Soldaten   Verrukkelijk! Heerlijke wijn! Schenk door!

Jongens   Ha ha! Brak water uit de sluis,
de beste wijn van 't hele huis!

Hanzo   Heren soldaten Uw diner is gereed
AWij hopen dat U lekker eet.

Andrusch   Het voorgerecht heren: varkensvoer twee weken oud.

Soldaten   Heerlijk, heerlijk! Soep waar ik zoveel van houd!

Kito   Een verrukkelijke salade: verse modder met olie en mos

Soldaten   Komkommer met sla, olie en mosterd, dat is een bof!

Michal   Het hoofdgerecht: gesmolten kaarsen met lood.

Soldaten   Hoera: gesmolten kaas met brood!

Merten   Alstublieft. Wat koeiendrek.

Soldaten   Heerlijk mannen: lekker spek!

Kubo   Ik schenk U nog wat sluizenwater.

Soldaten   Ze hebben nog wel duizend vaten!

Staschko   Nu wordt aanstonds het desert
voor U opgediend, mijn vriend,

Kito   Dit is niet te evenaren,
vandaar dat we 't voor 't laatst bewaren.

Michal   Een soufflé van verse drab.

Soldaten   Zit het vol met bessensap?
En wat nog meer? Kom! Geen getreuzel!

Juro   Beschimmeld brood met ranzige reuzel.

Soldaat   Een Schwarzwalders Kirschtorte met gestampde muisjes afgemaakt.
Vrienden, we hebben hem hier goed gemaakt.

DE SOLDATEN DOEN VERMOEID - HANGEN

Soldaat   Het ligt me allemaal wel wat zwaar op de maag.

Soldaat   Ik heb teveel wijn naar binnen geslagen.

Hanzo   We moeten ze nu naar buiten dragen.
Heren! uw legerstede is klaar.
Komt U allen, volg ons maar.

DE JONGENS HELPEN DE SOLDATEN

Petar   Een lekker warm bed van hooi en wat planken.

Soldaat   Een dek met veren; ik moet U bedanken!

Kubo   Heren! Een schuurtje vol spleten en scheuren.

Soldaat   Dank U! Een slaapzaal met vensters en deuren.

Andrusch   Ik wens U een nacht vol boze dromen.

Soldaat   Ach, mogen we hier eens wederkomen?

JONGENS IN DE KEUKEN

NALACHEN - PRATEN - TONDA AFWEZIG EN STILLER
DE DEUR KNALT OPEN - MOLENAAR BINNEN
PEETOM TERZIJDE (OP DE ACHTERGROND)

Molenaar   Wat is dat voor een hels kabaal!
Wat moet dat schreeuwen allemaal!
Ga aan je werk! Laat de molen draaien!
of er zal wat voor je zwaaien.
Schiet op! Wegwezen met z'n allen!
Weg jullie! Weg! Weg!

(tegen Tonda)   Nee! Jij blijft hier! Kijk maar ...

KRABAT BLIJFT ACHTER, TONDA OOK
TONDA LEGT ZIJN HAND OP KRABATS SCHOUDE

Tonda   Het beste, Krabat.

Peetoom   Zo ... dat is dus Krabat ... ja, ja ...

PEETOOM LOOPT NAAR TONDA

Molenaar   Het is je tijd. Je wist het.
Je hebt mijn aanbod afgeslagen.
De gevolgen moet je zelf maar dragen.

Peetoom   Het is je tijd. Je wist het ... Kom mee.

MOLENAAR, PEETOOM, TONDA AF
LJIDE KREET VAN TONDA (IN DE VERTE)

JONGENS KOMEN BINNEN

- Andrusch   Wat was dat, die schreeuw daarnet?
- Michal   Dat hebben wij toch ook gehoord?
- Staschko   Waar is Tonda? Is Tonda er niet?
- Merten   Nee, zijn plaats is immers leeg!
Ga zitten en drink wat
en begin niet te huilen, dat helpt je niets.
Met huilen maak je niets ongedaan.
- Hanzo   Tonda was onze vriend, nietwaar?
Weet je wat hij mij eens zei?
Weg is weg. Wie weg is, wordt vergeten.
H j zei: Dat is de enige manier
om hier verder te kunnen leven.
Het moet nu eenmaal.

JONGENS AF, BEHALVE HANZO, PETAR, KRABAT EN JURO

- Krabat   Dit is voor mij het einde! Nu wil ik hier weg!
- Hanzo   Dat kun je wel makkelijk willen, zeg!
Dat hebben we allemaal geprobeerd.
- Petar   Maar we hebben intussen geleerd
dat weggaan zo goed als onmogelijk is.
Het ging bij iedereen nog mis.
- Hanzo   Je hebt een meisje nodig dat om je geeft
en om je vrijlating komt vragen.
- Krabat   Dat heb ik gehoord ...
- Hanzo   Maar dat is nog niet alles.
Ze moet ook nog verdragen
de proef die de Koraktor beschrijft
en die is zwaar, luister maar ...
- Eens was hier Janko,
ook hij had een meisje dat zijn vrijlating kwam vragen.
Ze ging naar de meester en ze zei:
Molenaar, laat mijn jongen vrij.

SOORT FLASHBACK - BEELD VERANDERT
KAMER VAN DE MEESTER - MEISJE AAN DE DEUR

Meisje *Molenaar, laat mijn jongen vrij.*

Molenaar *Goed. Je mag het proberen.
A's je Janko ontdekt, is hij vrij.
Dan mag je hem meenemen, zoals in dat boek staat.*

ZWARTE KAMER - RAVEN OP DE STOK

Molenaar *En? Is het de linkse of is het de rechtse of die middenin?
Of die grote, die kleine?
Denk maar rustig na, er staat heel wat op 't spel.*

Meisje *Ja.*

MEISJE LOOPT HEEN EN WEER - DRIE KEER
WIJST AAN - VERKEERD

Molenaar *Je weet het niet.*

TERUG NAAR DE KEUKEN

Krabat *En toen?*

Juro *Het nieuwe jaar beleefden ze niet, noch Janko noch 't meisje.*

Krabat *Ik heb een meisje. Ik wil hier vandaan.
Zijn jullie bereid mij bij te staan?*

Petar *Als wij je kunnen helpen, doen we dat graag.*

Krabat *Wat moet ik doen om de meester te weerstaan?*

Hanzo *Bereid je voor op de proef,
daarmee moet je de meester verslaan.*

Juro *De proef:
Jouw wil moet die van de meester overtreffen.
Je moet sterker worden dan hij al is.
Je moet anders kunnen doen dan wij,
dan kan ze je herkennen.
Als de meester zegt: de snavels links
en jij gaat rechts, dan ziet ze je.*

Krabat *Dus wilskracht oefenen. Anders niet?*

Hanzo   We gaan het proberen.
Ik speel de meester. Ik geef je een opdracht.
Jij doet wat anders, iets tegengestelds.

Trek die kandelaar naar je toe.

**KRABAT PROBEERT DE KANDELAAR RICHTING JURO TE SCHUIVEN
HET LUKT NIET**

Krabat (zacht)   Ga weg, ga weg.

Krabat (hardop)   Zoals je wilt ...

SCHUIFT DE KANDELAAR NAAR ZICH TOE

Juro   Wanhoop niet! 't Was pas de eerste keer!
We zullen dit oefenen, elke nacht weer.

Petar   Krabat, ga daar staan en let goed op!

**KRABAT GAAT STAAN TEGENOVER PETAR
PLOTSELING VALT HIJ ACHTEROVER**

Krabat   Hé, wat was dat! Ai, dat doet zeer!
P otseling viel ik om door een kracht!

Petar   Dat was ik! Kom, ga staan nu weer,
kom Krabat, weersta mijn macht.

**HETZELFDE TAFEREEL - NU DUURT HET LANGER,
BEVEND STAAN ZE TEGENOVER ELKAAR, ALSOF ZE
ERGENS TEGENAAN DUWEN - KRABAT VALT**

Petar   Goed gedaan! Zie je, het gaat al beter,
als je goed oefent, wijk je geen meter.

Juro   Ik hoor wat buiten! Kom mee! Wegwezen!

LOBOSCH KOMT OP HET TONEEL

Lobosch   Hallo! Hallo! Is daar iemand?
E t is toch een molen?
H.er moest ik toch zijn?
Maar het lijkt hier uitgestorven!
Ba, ik vind het hier niet fijn.

JONGENS ZIJN OPGEKOMEN - LOBOSCH DRAAIT ZICH OM

Krabat   Schrik maar niet, wij zijn molenaarsjongens.
Hoe heet je?

Lobosch Lobosch, en jij?

Krabat Krabat. En dit is ...

Lobosch Krabat? Krabat?
Ik kende eens iemand, zijn naam was Krabat.
Jij lijkt wel op hem.

Krabat Ben jij dan Lobosch? De zwarte koning?
Ik herken je stem!

Lobosch Ja, maar dat was voor het laatst,
want nu ben ik leerjongen hier op de molen.

Krabat (terzijde) Een vriend ging weg
en een nieuwe is gekomen.

Petar Kom joh, ik zal je je kleren geven
en je vertellen hoe we hier leven.

Lobosch Jij bent het dus echt? Jij bent Krabat?
Dat had ik nooit gedacht, dat is me wat!

Molenaar (komt Molenaar (komt binnen) Hé, jij daar, hou op met die praatjes,
je kletst me teveel.
Dat heb je gauw af te leren.

TEGEN ALLEMAAL:

Zo zie je, de een is weg, de ander verschijnt,
ik maak uit wie hier komt, ik maak uit wie verdwijnt.
En jullie allemaal: dat geklets duurt mij te lang.
Hup naar mijn kamer, op de stang

Lobosch (terzijde) Ik heb hier een vriend, dat is goed om te weten.

Molenaar Wie 't plan heeft zich tegen mij te verzetten,
raad ik aan nu heel goed op te letten.
'k Heb spreuken waardoor je gedachten kunt lezen,
waardoor je in gedachten bij een ander kunt wezen.
Gareken Gareken
Dit is de manier om in gedachten te spreken,
zodat een ander verstaat elk woord dat jij denkt.
Het lijkt of elk woord uit hemzelf is gekomen,
maar hij weet dat een ander die woorden hem geeft.
Gareken Gareken
Gedachten die spreken.
(terzijde) Ik raak in de war, het is fout wat ik zeg.

(tegen de raven) Ga nu allemaal weg.

KEUKEN

Lobosch   A s ik dat geweten had.
H j kan in mijn gedachten spreken?
B'r, ik griezelen er al van
Ik viel ook al bijna van die stang.

Hanzo   Ga slapen jongens, gauw naar bed,
voor vandaag is 't uit met de pret.

HANZO, JURO, PETAR EN KRABAT BLIJVEN ACHTER

Petar   Met deze toverkunst kun je je meisje bereiken.

Hanzo   Dit moet je onthouden, dit moet je leren!

Juro   Hiermee kan alles ten goede keren!!

KRABAT VOOR OP HET TONEEL

Krabat   Ik denk aan haar. Ik droom van haar.
Wat is de wereld mooi.
Hoe zou de Kantorka eigenlijk heten?
't Is beter misschien, om het niet te weten ...
Zo kan ik mezelf nooit verraden,
maar ik zal haar mijn leven lang niet meer vergeten.
Hoe heet ze Milenka? Raduschka, Duschenska?
Ik wil haar weerzien! Ze hoort bij mij.
Wat zou ze nu doen? Met de anderen zingen?
Ach, hou toch op. 't Gaat nu om andere dingen.

Lyschko   Heb je een meisje?
Hoe heet ze? Is ze aardig?
Is ze bruin of zwart of blond?

Krabat   Waar heb je 't over?
Je verveelt me. Ga hier weg of houd je mond.

Lyschko   Dacht je dat we het niet merken?
We zijn niet blind hoor. Weet je wat?
Zeg mij maar hoe ze heet en verder effen ik dan wel jouw pad.

Hanzo   Man, waar heb je het toch over. Je houdt ons alleen maar van ons werk.

IN DE KAMER VAN DE MOLENAAR

Lyschko   Meester, er is wat met Krabat.
Ik ben nog niet zo heel erg zeker,
maar hij voert wat in zijn schild,
ik denk dat U dit weten wilt.

Molenaar   Heb dank mijn trouwe Lyschko.
Ik zal hem ondervragen.
Laat hem hier komen.

KRABAT BIJ DE MOLENAAR

Molenaar   Krabat, ik heb je iets te zeggen.
Je weet dat ik veel van je verwacht. De geheime kunst kun jij goed leren.
Je bent de knapste, een beste kerel en betrouwbaar ben je ook.
Je krijgt je eerste grote opdracht:
Ga morgen naar de markt en jij zorgt ervoor
dat Petar en Juro als een paard door Hanzo worden verkocht.

Krabat   Ik bewaar de halster bij het verkopen,
zodat ze als mensen weer terug kunnen lopen.

Molenaar   Juist, Krabat, jij begrijpt me goed.
Het toveren zit je in het bloed.

Krabat   Morgen gaan we naar de markt, Hanzo jij moet daar een paard verkopen.
Petar en Juro, jullie worden het paard
en ik moet ervoor zorgen dat het goed zal verlopen.

Hanzo   De molenaar zal in vermomming er ook wel zijn!

Krabat   Dat verwacht ik ook. Da's minder fijn!

Juro   Als je de kans hebt, ga dan in alle vroegte vooruit,
proberen of je de Kantorka kan spreken.

Krabat   Juro, dat zal ik proberen, je hebt het goed bekeken.

Molenaar   Lyschko, Lyschko, kom bij mij!

LYSCHKO BIJ DE MOLENAAR

Molenaar   Lyschko, morgen zullen wij eens zien
of Krabat een meisje heeft misschien.
Want ik heb hem naar de markt gestuurd.

Lyschko   O meester, ik weet zeker dat hij dat bezuurt.

Molenaar   Wij moesten ook eens naar die markt gaan, goed?

Lyschko   O, meester, ik volg U op de voet.

EINDE DERDE BEDRIJF

VIERDE BEDRIJF

KRABAT GAAT ER EERST IN ALLE VROEGTE OP UIT OM DE KANTORKA TE SPREKEN

- Krabat   Ik ben vanochtend vroeg ongemerkt op weg gegaan,
beslist moet ik de Kantorka spreken,
zij is de enige die kan helpen
de macht van de molenaar te breken.
Dit is de manier om in gedachten te spreken,
zodat een ander verstaat elk woord dat je denkt.
Kantorka, Kantorka, ik moet met je spreken.
Ik ben op de markt. Het duurt niet lang.
Laat niemand je zien, laat niemand iets merken.
Ik hoop dat je komt. Ik vraag je het heel dringend.
- Kantorka   Krabat, Krabat, waar ben je?
- Krabat   Kantorka, ik ben hier!
- Kantorka   Gelukkig, ik heb je gevonden,
ik droomde dat je tot mij sprak,
daarom ben ik gekomen.
Waarom riep je me zo dringend?
- Krabat   Het is een zaak van groot belang,
mijn leven zou jij kunnen redden, als je dat wilt.
- Kantorka   Je leven? Wat zeg je? Je maakt me bang!
Hoezo moet ik je leven redden?
Dan ben je dus in groot gevaar?!
- Krabat   Ja, dat komt door de molenaar.
Hij heeft ons allen in de tang.
Jij alleen kunt om mijn vrijlating vragen.
Dan moet je me herkennen tussen de raven,
zoals we daar zitten op de stang.
- Kantorka   Als raven? Allemaal op een stang?
Dan zijn jullie betoverd door die slechte man?
Jou herkennen zal wel heel moeilijk zijn ...
Maar met jouw hulp ... Denk je dat ik het kan?
- Krabat   Ja en nee ... ik weet het niet.
Maar één ding is zeker, als het niet lukt,
is het ook met jouw leven gedaan.
- Kantorka   Jouw leven is evenveel waard als het mijn.
Wanneer moet ik komen en je vrijlating vragen?

Krabat Dat kan ik je nu nog niet zeggen, want die tijd is onbekend.
Ik zal je een boodschap sturen, op tijd, zodat je er klaar voor bent.
En als ik niet zelf kan komen stuur ik een vriend die goed is en trouw.

Kantorka Krabat, ik heb je goed begrepen.
Kijk, Krabat, dit is ons teken, dan weet ik: hij komt van jou.
Dit ringetje vlocht ik van mijn haren.
Je moet dit dus heel goed bewaren!
en denk aan mij, zoals ik denk aan jou ..

Krabat Afgesproken! Nu moet ik weg en gauw.
Het wordt al licht. Straks kom ik hier weer,
ik moest naar de markt van mijn heer!

Kantorka Ik moet ook naar de markt! Zullen wij elkaar zien?

Krabat Dat zal wel, maar het is beter, misschien,
dat we doen alsof we elkaar heel niet kennen.
Wie weet is de molenaar er ook
en dan verspelen we onze kansen.

Kantorka Kunnen we ook niet 'n keer samen dansen?

Krabat Eigenlijk niet, maar we zien dan wel. Tot ziens!

KRABAT AF

Kantorka Tot ziens! Wat gaat hij toch altijd snel weer weg!
Zou het me lukken, straks te weten wie hij is!
(ONTZET) Het zal vreselijk zijn als ik me vergis!
(MOEDIG NU) Nee, ik zal me niet vergissen,
als ik het wil, zal het wel gaan.
En nu moet ik snel hier vandaan,
daar komen de eerste marktlui al aan.

KANTORKA AF

Omroeper Komt allen, komt allen, komt allen!
Hier op de markt in Schwarzkollm,
alles kan je kopen, veel is er te zien,
en vanavond is het bal!

Kinderen Ha er valt weer wat te beleven, het is eindelijk weer marktdag vandaag!

Moeder Kom hier, onmiddellijk een hand nu geven,
en houd je rustig, dat is het enige dat ik vraag!

Koopman Appels, peren, lekkere druiven!

Slager Varkenspootjes! Varkenspootjes!
Even bakken en dan maar kluiven!

Koopman	Neem liever een peertje dan wordt je niet dik!
Slager	Hé, je ontnemt mij mijn klanten! Krijg de hik!
Marktbezoeker	Kijk, zijn die niet van de molen? Mogen ze een dagje uit?
Goochelaar	Zie hier, mijn hoed, zie hier mijn hoed. Boeren en burgers, komt dat zien. Mijn hoed is leeg! Nu tel tot tien. Ik verdwijn in 't gordijn In mijn hoed zit een konijn.
Verkoper/Boer	Dames en heren, ik ben boer Ik heb zakken vol met varkensvoer. Niet zomaar voer, dat is het net. Hiervan worden varkens vet.
Ander	Ja, vet is niet slecht, maar dan de rest wat moeten we met die hopen mest?
	MUZIEK
Pierrot	Komt dat zien, dames en heren. Niemand kan als ik jongleren.
Omstanders	OOOOOOHHHHHHH!!!!!!!
Standwerker	Ouders, hebt U last van kinderen, die U altijd door maar hinderen. Hier heb ik een medicijn waar ze zoet en stil van zijn. Geef ze dit - en nooit meer straf, zij zwijgen stil en u staat paf.
Dame	O, wat zou dat heerlijk zijn, geef me maar een fles of tien van dat medicijn. 't Is het enige wat ik wil eindelijk die kinderen stil.
Burger	Hé, kijk! een paard komt aangelopen. Willen jullie dat verkopen?
Hanzo	Ja, dat wil ik graag verkopen. 't Is een goeie! Hij kan hard lopen en hij is verschrikkelijk sterk, heel geschikt voor heel zwaar werk.

Koopman
(terzijde)
(tegen Hanzo) Mooi! een trekpaard voor op 't land.
Dat's een kolfje naar mijn hand.
'k Vind hem nogal schriel en mager.
Je kunt beter naar de slager!

Hanzo Edele heer, dit paard is uitstekend
en ik heb er niet teveel voor gerekend!
Voor twintig goudguldens kunt U het krijgen,
als zijn halster maar het mijne mag blijven,
want ik ben erg aan hem verknocht,
ik had hem liever niet verkocht.

ONDERHANDELEN

Koopman Nou, vooruit, je hebt een eerlijke kop.
Hier is 't geld en de halster. Duvel nou maar gauw op.

Kind Mamma! Daar zit een man met één oog!
Ik keek naar hem en toen hij bewoog,
ben ik heel hard weggerend,
want het was een enge vent!

Krabat en Hanzo
(terzijde) Halster, halster, geef ons vlug
onze beste vrienden terug.

KRABAT EN HANZO AF

Koopman Mijn paard is weg! Ik sta voor paal!
En ook dat geld kwijt, allemaal!
Ik heb geen paard meer! Wat te doen!
't Was zo maar weg en er lag een citroen.

Omstander Ja, ja, die jongens van 't Koselmoeras
die hebben je weer eens bedrogen.
Ze hebben je wat voorgelogen.
Ze verkochten je een knol voor wat citroenen!

Koopman Da's zuur! Ik kan me daar niet mee verzoenen.
Als ik ze nog eens tegenkom,
den draai ik ze de nekken om.

Omroeper Voordat de markt vandaag eindigen zal,
is het nu feest! Nu is het bal!

MUZIEK, DANSENDE MENSEN
DOEK LANGZAAM DICHT

VIJFDE BEDRIJF

KERSTMIS IN DE ZWARTE KAMER MOLENAAR EN KRABAT

- Molenaar   Ik moet je spreken.
Straks zal het Oudejaarsavond zijn
en moet je keuze duidelijk zijn.
Nu nog heb je de vrijheid
te besluiten of je vóór
of tegen me bent.
- Krabat   Waar heeft U het over?
- Molenaar   Ik ken jou beter dan jou misschien lief is.
Jij bent als die Tonda en velen voor hem.
Zij keerden zich tegen mij.
Sufferds en dromers, dat waren zij.
Maar jij weet wel beter!
Jij bent toch verstandig?
Ik bied je nu aan mijn opvolger te worden.
Je kunt het, dat weet ik.
- Krabat   Gaat U dan hier weg?
Moet ik Uw opvolger worden?
Kan ik dat?
- Molenaar   Ik ben het hier zat.
Ik kan nu gaan leven in praal en pracht.
Aan het hof als kanselier
of als veldheer, ik heb macht.
Die zal ik gebruiken. Ik kan immers toveren.
- Krabat   En ik dan?
- Molenaar   Ik laat je de school, de Koraktor, de molen.
Je wordt de meester, zoals ik het jarenlang was.
- Krabat   Tonda is weg en voor hem zovelen.
Wie zegt dat ik niet de volgende ben?
- Molenaar   Ik beloof je van niet, op mijn woord van eer.
Peetoom heeft mij hiertoe gemachtigd.
Jij kunt de volgende meester zijn.
- Krabat   Als ik het niet ben, dan wordt het een ander?

Molenaar Eén van de twaalf zal worden getroffen, zoals elk jaar.
Maar wij samen, Krabat, kunnen besluiten wie of het zal zijn En voor hem
zal hier straks een nieuwe leerling ...
Maar wie van de twaalf het dit jaar zal wezen ...
Wat denk je van Lyschko? Voel je daarvoor?

Krabat Ik kan hem niet uitstaan, maar hij is een metgezel.
Zijn dood wil ik niet, daartoe krijgt U me nooit.

SPRINGT OP - WORDT WOEDEND

Krabat Kies uit wie U wilt om U op te gaan volgen.
Maar laat mij met rust.
Ik wil weg, zoek een ander.
Niets, niets wil ik hiermee te maken hebben.

Molenaar Jij gaat pas weg als ik dat goed vind.
Ga terug naar je stoel en ga zitten.

Krabat (terzijde) Zal ik hem laten zien, wat ik tegen hem kan?
Nee, beter van niet.

Molenaar Je krijgt nog een week om je goed te bedenken.
In de schuur staat een kist, je weet wat dat betekent.

Krabat Maar voor wie, voor U of voor mij?
Dat zal dan toch nog moeten blijken.

Molenaar (s c h a m p e r
lachend) Een kist voor mij?
Als gebeurt wat jij voorstaat ...
Je weet de gevolgen?

Krabat Jawel. Dan zal ik niet meer kunnen toveren.

Molenaar Deze week, tot Oudjaar, zul je merken hoe 't leven
zonder het toveren eruit zal zien.
Wat je de afgelopen tijd bij me geleerd hebt,
ben je vergeten.
De dag vóór Oudjaar zal ik je weer vragen
of je mijn aanbod aan wilt nemen.
Dan is de keuze aan jou.

KRABAT TORST ZWARE ZAKKEN. ALLES WEEGT WEER 100 KG

Krabat Cei, wat is dat naar en raar
zonder toveren is alles zwaar.

Kito Krabat! Schiet op! Je ben vandaag
voor jouw doen wel heel erg traag.

Juro Hanzo! Petar en Krabat!
Kom in de keuken, help me wat.

IN DE KEUKEN

Hanzo Krabat! Wat is er aan de hand!

Krabat Hij heeft me de molen aangeboden.
Hij wil dat ik zijn opvolger wordt.
Over enkele dagen moet ik kiezen.
Alles winnen - of alles verliezen.
De meester ontnam mij mijn toverkracht.
Nu ben ik helemaal in zijn macht.

Juro Je moet niet wanhopen, de keus is aan jou.
Ik ben je vriend - ik blijf je trouw.
Kom, laat die zakken even staan.
We moeten weer aan 't oefenen gaan.
Ben je klaar mij te weerstaan?

Krabat Ja, ik zal 't proberen.

Juro Goed! Daar gaat ie dan.

ZE OEFENEN HUN WILSKRACHT MET RINGETJE - ZONDER RINGETJE

Juro Ga zitten op die bank.

KRABAT GAAT ZITTEN OP EEN STOEL

Juro Nee, zitten op die bank

KRABAT STAAT OP

Juro Zie je! Zelfs zonder toverkracht is je eigen wil al sterker.

Petar Hou vol Krabat, hou vol.

Krabat Ik heb vannacht gedroomd, jongens, een wonderlijke droom.
Over de meester en de Kantorka.

Hanzo Vertel het ons.

Krabat   Luister:
*Ik liep weg uit de molen,
wilde ontsnappen en ik zei bij mezelf:
Niemand heeft me gezien, Niemand heeft me gehoord,
Ik wil naar de Kantorka, alleen, ongestoord
Als raaf vloog ik naar Schwarzkollm en zag haar staan.
Maar er vloog een havik achter me aan.
Hij had maar één afzichtelijk oog.
Ik nam mijn eigen gedaante weer aan.
Ik ging toen naast de Kantorka staan.
Ze legde haar arm om me heen.
Toen stond daar plotseling de meester en zei:*

Molenaar (vanuit de achtergrond) *Jij tracht mij te ontkomen, jij tracht mij te weerstaan.
Kom mee, Krabat en wel nu meteen.
Maar de Kantorka die nog naast mij stond, zei:*

Kantorka *Nee, hij blijft bij mij.
Ik keek haar aan en ze zei tegen mij:*

Kantorka *Kom mee, Krabat.
We gingen samen op weg en we lieten de meester daar staan.
Dat was mijn droom jongens.*

Hanzo   Zie je, Krabat, in deze droom
hebben jullie hem al overwonnen.
Houd moed.
Als hij je roept, wanneer de tijd gekomen is,
weet je wat je antwoorden moet.

DE JONGENS EN KRABAT OEFENEN
KRABAT DOET HET RINGETJE AAN ZIJN PINK
REAGEERT GOED OP JURO

Juro   Hee, dat is raar!! Wat gaat het goed!
Je hebt tweemaal zoveel kracht!
Hoe komt dat, denk je?

Krabat   Ik weet het niet, toeval ...

Petar   Dat kan niet. Even denken ...
er moet toch iets zijn ...

Krabat   Toch niet deze ring? Nee dat kan niet, onmogelijk.

Juro   Wat voor Ring?

Krabat   Dit, van haar. Zij gaf het aan mij, weet je wel op die ochtend
van de markt in Schwarzkollm.
Maar dat heeft niets te maken met die kracht van daarnet.

Juro   Moet je niet zeggen. Kom we gaan het proberen.

ZE DOEN HET MET EN ZONDER RING

Hanzo   Zie je wel? Met de ring overwin je steeds.
Ik weet het zeker:
met de ring kun je de meester de baas.

Krabat   Hoe zou dat kunnen? Kan zij dan ook toveren?

Juro   Niet als wij, niet zo moeizaam door 't eindeloos leren.
Niet door de Koraktor, of teken of spreuk.
Maar door iets heel anders: door zorg en liefde,
terwille van en ander om wie je geeft.
Deze kunst komt voort uit 't diepst van je hart.
't Is moeilijk, Krabat, om dit te begrijpen.
Vertrouw er maar op, want ik weet dat het waar is.

Petar   Hoor! Luister! De meester roept.

Molenaar   Krabat! Krabat!

KRABAT GAAT NAAR DE ZWARTE KAMER

Molenaar   Krabat, de week is om. Je tijd van overwegen is voorbij.
Nu moet je je keuze maken. Ben je de opvolger van mij?
Krabat, je besluit!!

Krabat   Ik blijf erbij. Ik blijf erbij.
Maak tot Uw opvolger wie U wilt,
maar ik, Krabat, ik weiger dit.

Molenaar   Ga dan nu naar de houtschuur, neem een schop en houweel.
Ga naar het Koseimoeras. Daar moet een graf gegraven worden.
Dat is dan meteen je laatste werk.

KRABAT NAAR SCHUUR

Juro   Ik heb je opgewacht, Krabat.
Zal ik het meisje de boodschap brengen?

Krabat   Zeg haar dat ik je met de ring heb gestuurd.
Vraag haar of ze vanavond,
bij de molenaar mijn vrijlating vraagt.
Maar alleen als ze wil - het staat haar vrij.
Als ze komt is het goed. Als ze niet komt - nou ja,
dan kan me mijn leven niets schelen.
Het moet haar eigen keuze zijn.

GEEFT DE RING - OMHELST JURO

Krabat   Belooft je dat je het goed zult doen?
Niet dwingen of overhalen?

- Juro   Ik beloof het. Als raaf vlieg ik nu naar haar toe.
- MUZIEK
- Krabat   Daar gaat hij - naar haar toe. Ik hoop dat het goed gaat.
Wat zal haar antwoord zijn? Wat zal ze doen.
- MUZIEK - HANZO EN PETAR KOMEN BIJ KRABAT STAAN
- Juro   't Is goed, ik sprak haar. Ze komt, morgenavond.
- Krabat   Nu wil ik dat iedereen het weet.
Haal ze, Juro, ik wil met allemaal spreken.
- DE JONGENS KOMEN BINNEN
- Lobosch   Wat krijgen we nou? Wat is er aan de hand?
- Krabat   Ga zitten en luister.
Het moet hier voorbij zijn
met zwarte magie, en met offers en leed.
- Lyschko   Offers? En leed?
Waar heb je het over, wat is dit voor waanzin?
- Michal   Hou je mond. Laat hem praten.
Hij weet wat hij wil.
- Merten   Ga door Krabat. Wat wil je ons zeggen?
- Krabat   't Is niet zo eenvoudig om uit te leggen.
Ik wil hier vandaan, ik wil vrij zijn
van hem en van alle betovering.
Mijn meisje, de voorzangeres uit Schwarzkollm
komt hier om mijn vrijlating te vragen.
Zij moet mij herkennen als raaf tussen raven
en dan moet ze kiezen.
Jullie kunnen me helpen met goede gedachten en sterke wil.
Als het niet lukt, zullen wij beiden sterven.
Als zij mij herkent, gaat de molen in vlammen op
en zijn we vrij.
- Lyschko   Dat had je gedacht. Wij jou helpen?
Ik wil dat het blijft zoals het is.
Ik wil kunnen toveren, meester worden,
Macht hebben over alles en iedereen.
- Lobosch   Hou op! Je bent al net zo'n engerd als hij.
Krabat weet wat hij zegt en hij weet wat hij doet.

- Hanzo   Hij kent de gevolgen. Al gaat het ook goed,
ieder van ons wordt weer doodgewoon.
Niemand van ons zit meer op zijn troon
van kunnen toveren en veel kracht bezitten.
- Andrusch   Ik weet het niet - soms vind ik 't fijn
om hier de molenleerling te zijn.
- Michal   Ja soms. Maar vaak niet.
- Merten   Ik had dikwijls verdriet.
Weet je niet meer dat ik weg ben gelopen?
Maar wegkomen hier!! 't Was een ijdel soort hopen.
- Kito   Ik voel me beklemd, van avond tot morgen.
- Kubo   't Is goed, Krabat, dat jij voor de bevrijding wilt zorgen.
- Petar   Ook de bevolking van 't dorp lijdt onder de meester.
Ze zijn daar heel bang voor hem,
hij is gevreesder dan rovers en dieven.
- Staschko   En toch zijn we allemaal eens hier gekomen,
het leek vrije wil, maar het kwam door de dromen.
- Krabat   Waarin hij ons riep. Juro, zeg ook eens wat.
- Juro   Hè, wat? O, ja, kijk, ik vind eigenlijk dat
wij als gezellen elkaar bij moeten staan
en niet iemand alleen deze weg laten gaan.

MOLENAAR KOMT BINNEN

- Molenaar   Welke weg? Wat weg - niets weg.
Ik laat je niet gaan.
Voor jou is er geen weg hier vandaan.
Hier op de molen maak ik alles uit.
Wie leeft of wie sterft.

LYSCHKO GAAT NAAST HEM STAAN

Lyschko! Kan ik op jou nog bouwen?
Ben jij mijn enige getrouwe?

WOEDEND

Ik betover jullie. Ik zet je stil.

KNIPT MET ZIJN VINGERS

Niemand gaat in tegen mijn wil.

DE JONGENS KIJKEN HEM STRAK AAN,
REAGEREN NIET OP DE TOVERSPREUK

ER WORDT GEKLOPT
AVOND - MEISJE KLOPT AAN DE DEUR

Molenaar

Lyschko, ga kijken wie daar is.

TOT DE JONGENS:

En jullie in de zwarte kamer! Schiet op!

Krabat

Nu gaat het gebeuren. Dit is het moment!
Toon dat je mijn vrienden bent.
Help me, zodat ze me kent.

Lyschko

Wie ben je? Wat wil je?

Meisje

Ik ben gekomen om de meester te spreken
over een zaak van leven of dood.

Molenaar

De meester, dat ben ik.
Wat wil je? Wat kom je hier doen?

Meisje

Laat mijn jongen gaan!!
Dat is de vraag waarmee ik hier kom.

Molenaar

Jouw jongen, jouw held, jouw aanbieder, wie is dat?
Ik ken hem niet.

Meisje

Krabat. 't Is Krabat. Ik heb hem lief. Laat hem gaan.

Molenaar

Weet je wel zeker dat je hem kent, die Krabat?
Herken je hem tussen de anderen?

Meisje

Ik zal hem kennen, dat weet ik zeker.

Molenaar   Dat kan elk meisje wel zeggen.

TEGEN DE JONGENS:

Stel je op, naast elkaar zonder je te bewegen.
Daar in de zwarte kamer. Ik kom er zo aan.
En zwijg - zwijg - zwijg.

Juro en Krabat   Niet op de stang?
Geen raven? Wat gaat hij doen?

MOLENAAR BLINDDOEKT HET MEISJE
GAAT MET HAAR NAAR BINNEN

Krabat (terzijde) 't Is mijn schuld, 't is mijn schuld als ze sterven moet.
We zijn geen raven! Al het oefenen is tevergeefs.
Ik hou van haar. Ik wil dat ze leeft.

MEISJE LOOPT DRIEMAAL HEEN EN WEER

Meisje   Nee, hij niet, hij niet. Ik voel het.
Hij is het!

Molenaar   Ben je zeker?

Meisje   Hij is het. Ik weet het zeker.

NAAR KRABAT - DOEK LOS

Meisje   Je bent vrij, Krabat.

TOT DE ANDEREN:

Jullie ook.

DE MEESTER VALT IN ZIJN STOEL
PEETOOM KOMT BINNEN

Peetoom   Slechts één hoeft met mij mee te gaan
en jullie moeten hier vandaan.
De molen gaat in vlammen op.
Geen steen blijft op de andere staan.

TOT DE MOLENAAR:

Nu mee! Het is met je gedaan.

AF

Lyschko Nu zie ook ik hoe slecht hij is. Hij had ons allen in zijn macht...
Maar ook zijn macht was tijdelijk.

Andrusch Het was ook wel verleidelijk dat toveren, die grote kracht.

Kito Waren ook wij niet hulpeloos?

Petar Wat was hij slecht, wat was hij boos.

Merten Toch deden we alles wat hij wilde.

Kubo Maar nu, op het laatst, hebben we ons verzet
tegen zijn boze tovermacht.

Meisje Onderschat niet jullie kracht!
Want jullie wezen mij Krabat
door de kracht van je gedachten.
Nee, niet ik, niet die, niet deze
hebben jullie me gewezen.
En door mijn liefde voor Krabat kon ik kiezen zonder ogen.
Kon ik kiezen met mijn hart.
Ik dank jullie.

Krabat Ik dank jullie.

MUZIEK EN LAWAAI IN DE VERTE

Lobosch Wat hoor ik?

TONDA KOMT BINNEN

Allen (door Tonda! Tonda! Je was weg - je bent er weer.
elkaar) Ben je het echt?

Tonda Alles hier was schijn en slecht.
Nu pas zijn we allen echt.

DORPELINGEN KOMEN BINNEN - DOOR ELKAAR:

Wat is hier opeens gebeurd?
Jarenlang heeft het geleken of er donkere wolken waren
boven ons dorp en heel dit gebied.
Nu is het licht en de zon ging weer schijnen,
het lijkt ons of allerlei zorgen verdwijnen.
Wat is er gebeurd?

Hanzo Boze machten zijn verdwenen.
Helderheid is hier verschenen.
Vriendschap en liefde hebben wonderen verricht.
Daardoor is het nu weer licht.

Petar   We hebben de molenaar overwonnen
                  Zijn macht over ons is nu gebroken.

Juro   Een nieuwe wereld gaat voor ons open
                  zonder magie, maar op eigen kracht.

Krabat   Nu begint het echte leven.
                  We gaan nu ieder onze eigen weg.

EINDE